

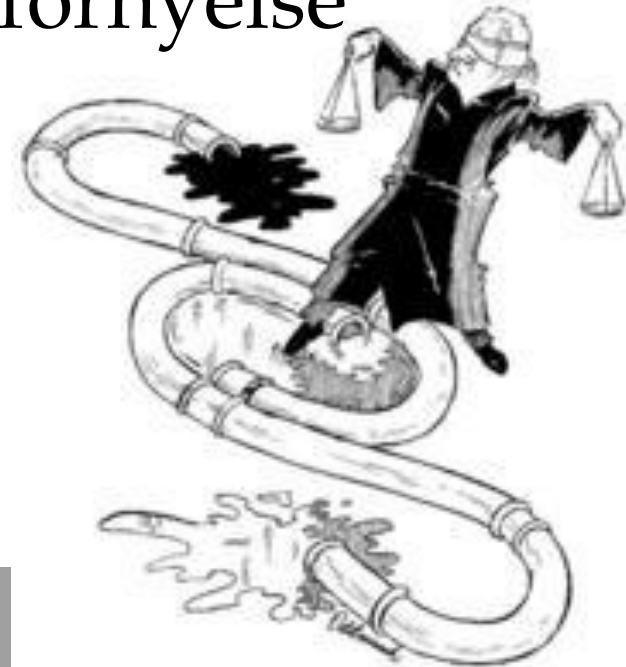
Forurensningsloven

- Læringskrav: «Rettslige virkemidler og rammer for kontroll med utslipp av forurensning, herunder klimagasser» (ikke avløp og avfall)

Formål § 1

- Verne miljøet mot ny forurensning
- Redusere eksisterende forurensning
- Sikre miljøkvalitet; helse, trivsel, naturens produksjon og selvfornyelse
- «Retningslinjene» i § 2
 - Forebygge
 - Samordne

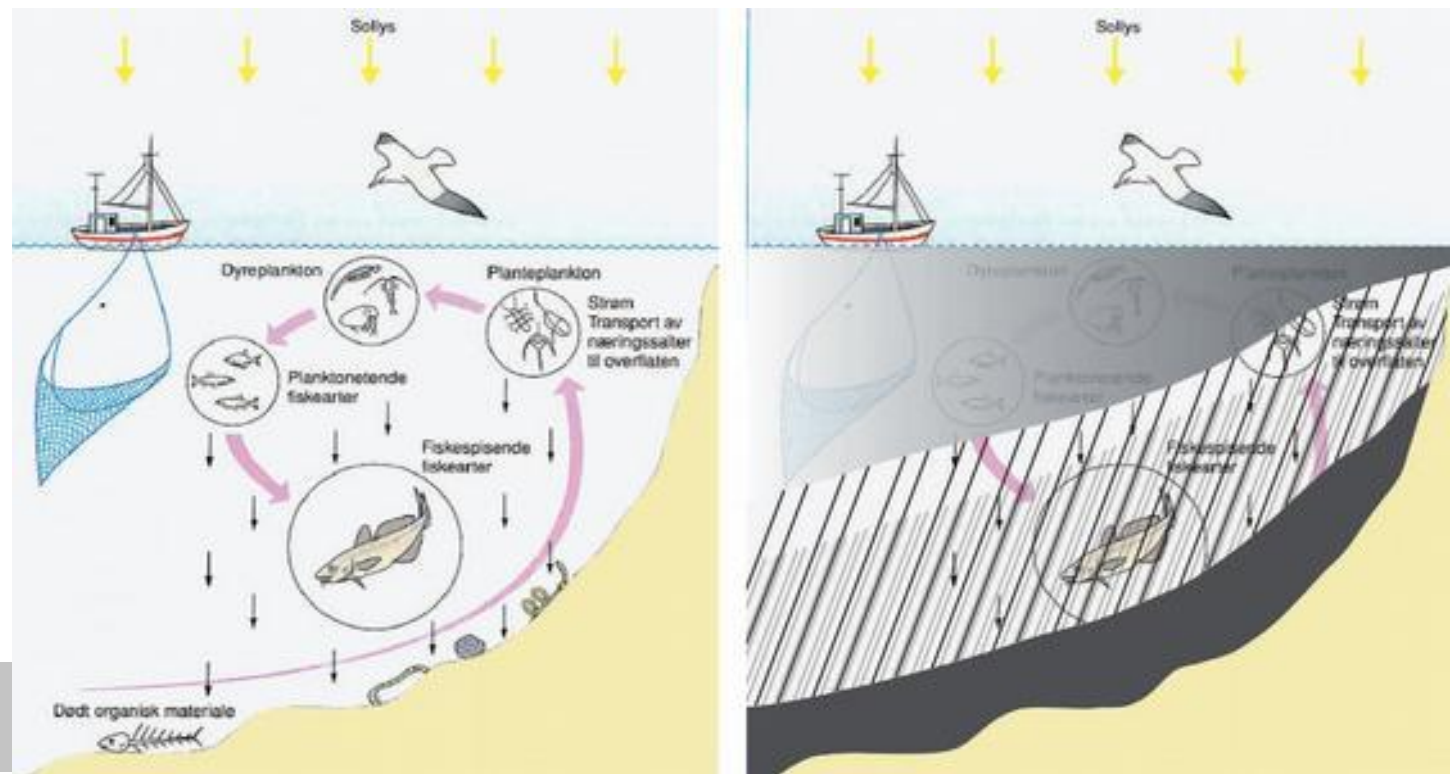
Virkeområde for loven

- Lovens virkeområde (kap. 1)
 - Alle typer forurensning og resipienter
 - Hva er forurensning - uklar grense: CO₂-utslipp, fyllmasser
 - «Forurensning» § 3: Må være til ulempe for miljøet (§ 6), inkluderer også "fare for" slik ulempe (§ 7)
 - Store stasjonære punktkilder. Ikke transport (§5)
- Relasjon til
 - IPPC-direktivet (2008/1/EC): Energieffektivitet (§ 16)
 - Pbl: Konsekvensutredning og lokalisering av forurensende aktivitet

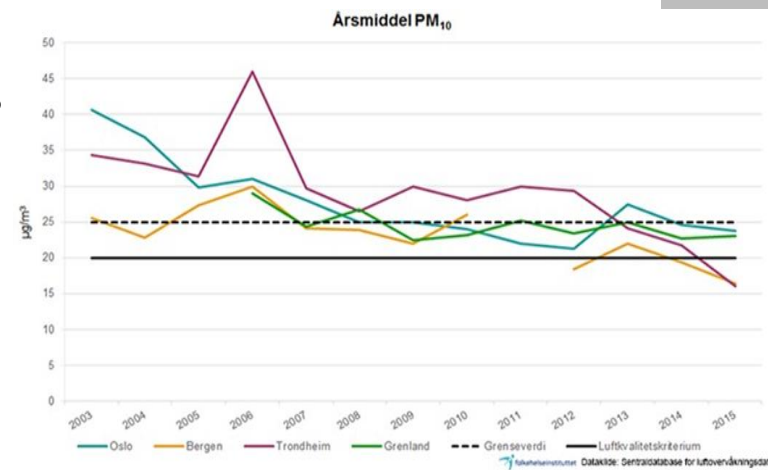
Virkeområde for tillatelsesplikt

- Generell speilvending, § 7
 - Unntak i loven (§ 8), ved forskrift (§ 9) eller enkeltvedtak (§ 11)
- Lovens virkeområde / rekkevidden av konsesjonsplikt
 - Ikke sammenfall, loven (§ 8), forskrifter, forvaltningspraksis
 - Forholdet til klimavoter (§ 11, 2. ledd)

Når kan det gis tillatelse?

- Øvre og nedre grenser?
 - Miljøkvalitetskrav (EFTA Court E-7/15)
 - Tilbakevirkning
- Bred skjønnsmyndighet, relevans og betydning av hensyn
 - Utgangspunkt § 11, siste ledd
 - Lovens formål (§ 1)
 - Retningslinjer (§§ 2 og 11, 5. ledd)
 - Forskrifter (§ 9)
- Hvordan avgrense og avveie hensynene
 - Relevante hensyn – "spesialitetsprinsipp"?
 - Avgjørende hensyn? – Lunner pukkverk Rt 93/528
 - Pliktige hensyn? All forurensning som omfattes av formål? Alle tiltakets fordeler og ulemper? (§ 11 i.f.)

Innhold og omgjøring

- **Vilkår**
 - Rammer i § 16: Detaljert og formålsorientert
 - Suppleres med alminnelig vilkårs lære
 - Vilkår knyttet til andre miljøulemper eller kilder - konkret vurdering av tilknytning og grad av byrde
 - § 17: Spesialbestemmelse om plikt til innløsning
- **Omgjøringsadgangen, § 18**
 - Til skade for forurenser:
 - Etter 10 år: Generell adgang, Rt 1995/738
 - Før 10 år: § 18, 1. ledd nr. 1-3
 - Grensen mot ekspropriasjon
 - Til gunst for forurenser:
 - "Bordet fanger": Gasskraftsaken og § 18, 1. ledd nr. 4-6
 - Gjelder 10 års regelen også her? Ja!
 - Rammer for skjønn: § 18, 4. ledd, Rt 1995/738

Søknad om konsesjon for Pukkverk etter Forurensningsloven

Mekvik Maskin A/S har søkt om å endre noen av vilkårene for gjeldende konsesjon etter Forurensningsloven for drift av pukkverk på Husøya i Frei kommune.

Søknaden gjelder endring av driftstid, endring av utkjørings-tid, mer masse på bil og mindre restriksjon på sprenging i hekketiden. Søknadsdokumentene er utlagt i lokalene til Frei kommune i tidsrommet 10.07 – 24.08.01.

De som har merknader til saken må sende disse til fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6400 Molde, innen 24.08.01.

6404

Forskrift eller enkeltvedtak?

Miljødirektoratet har i de fleste utslippstillatelser stilt krav om at *kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet*. Vår erfaring har vist at kravet i noen sammenhenger blir for omfattende samtidig som det ikke fanger alle typer tester som bør gjøres ut fra det generelle kravet om at bedriften skal kjenne miljøeffektene av sine utslipp. Kravet vedrørende testing skal derfor endres til: *For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon*.

Saksbehandling

- Kompetanse
 - Plassert hos KLD, videre delegert til Miljødirektoratet og fylkesmenn
 - Noe delegert til andre organer, eks. Kystverket
 - Også delegert en del til kommunene
- Konsekvensutredning følger i mange tilfeller pbl
- Konkrete regler i lovens kap. 3
 - Presisert i forurensningsforskriften kap. 36 og 37
 - Bredt partsbegrep og bred deltagelse gjennom varsling og høring

Plikter og påleggshjemler

- Plikt til forebygging og tiltak for å avbøte skader (§ 7, 2.-3. ledd)
 - «den ansvarlige»: Nåværende eier? Rt 2012/944
 - Når? «hindre»: Fare for forurensning
- Pålegg (§ 7, 4. ledd)
 - «den ansvarlige»: Morselskap? Rt 2010/306
 - Grad av skjønn mht. *om* det skal pålegges og *hva* som skal pålegges:
«rimelig» 2. ledd i.f.
- Gjennomføring for forurensers regning § 74

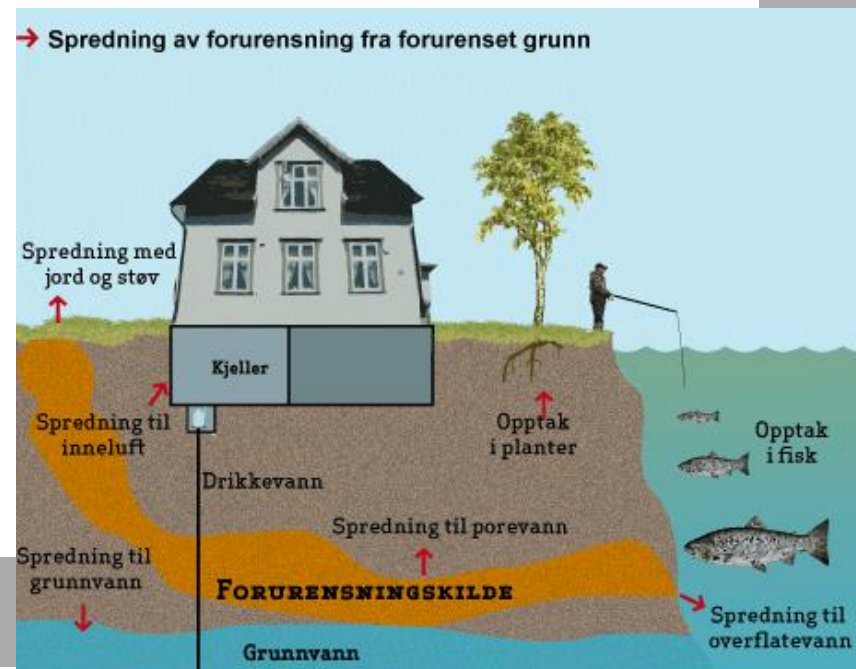
Inntruffet forurensning

■ Ulovlig forurensning

- Plikt til å treffe tiltak, § 7(2) og (4), og erstatning
- Grunnlag for omgjøring
- Grunnlag for stansning
- Straff – foretaksstraff aktuelt (Økokrim)

■ Lovlig forurensning

- Erstatningsregler – dekker lovlig forurensning
- Tiltaksplikt § 7(3) og (4)
- Legalitetsprinsippet: Hvor strengt?

Generelle perspektiver f-loven

- Tradisjonelle forvaltningsrettslige perspektiver
 - Konesjonsplikt, vilkår, omgjøring, saksbehandling, samarbeidsrelasjoner
- Prinsipper
 - «Retningslinjer» i § 2
- Grunnlovens betydning
 - Helse og produksjonsevne, utredning
- Folkerett – traktater og sedvanerett
 - Ramme-konvensjoner og protokoller UNFCCC, LRTAP, Ozone
 - Kjemikalier POPs, Rotterdam og kvikksølv
- Etske perspektiver – fordeling av kostnader

Oppsummering: Virkemidler

■ Normative

➤ Alvorlig punkt-forurensning

■ Økonomiske

➤ Kost-/ nytte-vurderinger ved tillatelser og omgjøringer

➤ Kvotesystem for klima

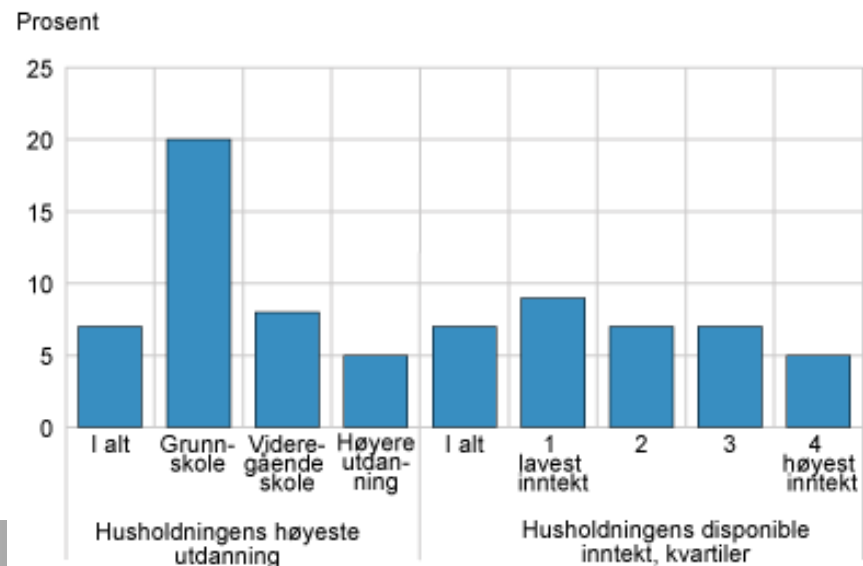
➤ Avgifter for mobile kilder

■ Kostnadseffektivitet og styringseffektivitet

■ Dynamisk effektivitet

■ Internasjonalt perspektiv

Figur 2. Andel barn 0-20 år med problemer med støv, lukt eller annen forurensning, etter ulike kjennetegn. 2009. Prosent

Kilde: EU-silc, Statistisk sentralbyrå.

Mineraler – vår nye oljealder?

- Er fjorddeponi en «komparativ fordel» for Norge?

